

## บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัย	นางนารี เจนสาริก
กรรมการที่ปรึกษา	ดร. ณัฐวิทย์ พรหมศร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์กันยา จันทรวรชาติ
สาขา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2547

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน กับการสอนตามปกติ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของเดอ โบโน กับการสอนตามปกติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหันคาพิทยาคม จังหวัดชัยนาท ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 60 คน จำแนกเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.77 แบบวัดความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน ( $t$ -test for Independent Samples)

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่สอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิดหกใบของ เดอ โบโน หลังเรียน สูงกว่าการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมหมวกคิด หกใบ ของเดอ โบโน หลังเรียนสูงกว่าการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## Abstract

Thesis Title	The Results of Teaching Method Using De Bono's Six Thinking Hats Activities towards Learning Achievement and Critical Thinking Abilities on Social Studies Subject of Mattayom Suksa One Students
Researcher	Mrs. Naree Janesarikorn
Advisory Committee	Dr. Nattawit Promsorn, Asst.Prof. Kanya Chantaraworachat
Program	Curriculum and Instruction
Academic Year	2004

---

The purposes of this research were to compare the learning achievement of social studies of Mattayom Suksa One students trained by using De Bono's Six Thinking Hats Method and the regular teaching method, and to compare the critical thinking ability on Social Studies learning of Mathayom Suksa One students trained by using De Bono's Six Thinking Hats Method and the regular teaching method.

The sample of this study was a group of 60 Mattayom Suksa One students of the second semester in academic year 2004 at Hankhaplttayakorn School. This group of students was divided into 30 students for a control group and 30 students for the experimental one. This experiment took 12 hours in order to study to what extent the learning achievement and critical thinking ability the students had when they were trained with De Bono's Six Thinking Hats method and the regular one. Also the instrument of this research were 1) the lesson plans used De Bono's Six Thinking Hats method and regular teaching method, 2) the 30-item learning achievement test based on the reliability at 0.77, and 3) the 30-item critical thinking ability assessment form based on the reliability at 0.72. Actually, the statistical techniques used to criticize the data of this study were arithmetic mean, standard deviation, and t-test analysis.

The result of this research was found that the learning achievement of the students trained by using De Bono's Six Thinking Hats Method was higher than Those using the regular method and was significantly different at the 05 level. The ability of critical thinking of the students trained by using De Bono's Six Thinking Hats Method was higher than those using the regular method and was significantly different at the 05 level.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างยิ่ง จาก อาจารย์ ดร.ณัฐวิทย์ พรหมศร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัญญา จันทวรรณ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมาไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ชำนาญกิจ ประธานสาขา หลักสูตรและการสอน ที่ให้การตรวจสอบเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ทำให้ วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไข และให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน หันคาพิทยาคม ตลอดจนครู อาจารย์ ทุกท่าน ขอขอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความ ร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ด้วยความเต็มใจ

ขอขอบคุณ อาจารย์กนกรัตน์ ราชสิงห์ อาจารย์ชูศรี นุ่มแสง และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ และขอกราบระลึก ถึง คุณพ่อจรรยา คุณแม่ระเบียบ เจนสาริกร และพี่ ๆ ที่ให้ชีวิต ให้การศึกษา ช่วยเหลือ และ ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้ความรู้และช่วย เป็นแรงผลักดันแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นารี เจนสาริกร